

Tine Lindhardts prædiken 4. søndag efter helligtrekonger

Taler

Tine Lindhardt
Biskop over Fyens Stift

Dato

30. januar 2022

Sted

Odense Domkirke

Omstændigheder

Gudstjenesten blev transmitteret live søndag d. 30. januar i Gudstjeneste på P1.

Helligtrekonger den 6. januar markerer, at de vise mænd, Kasper, Melchior og Balthazar, besøgte Jesus i Betlehem. Traditionelt betyder dagen også, at julen er forbi.

Prædikentekst

Mattæusevangeliet kapitel 14, vers 22-33.

I Faderens og Sønnens og Helligåndens navn, Amen.

Lad os rejse os og høre evangeliet til i dag, 4. søndag efter Hellig Tre Konger. Det står skrevet hos evangelisten Mattæus kap. 14, vers 22-33.

Straks efter nødte Jesus disciplene til at gå om bord i båden og tage i forvejen over til den anden bred, mens han selv sendte skarerne bort.

Da han havde sendt skarerne bort, gik han ene op på bjerget for at bede.

Og da det var blevet aften, var han alene dér.

Båden var allerede mange stadier fra land og kæmpede med bølgerne, for vinden var imod.

Men i den fjerde nattevagt kom han til dem, gående på søen.

Da disciplene så ham gå på søen, blev de skrækslagne og sagde: »Det er et spøgelse,« og de skreg af frygt.

Og straks talte Jesus til dem og sagde: »Vær frimodige, det er mig, frygt ikke!«

Men Peter sagde til ham: »Herre, er det dig, så befal mig at komme ud til dig på vandet.«

Han sagde: »Kom!«

Peter trådte ud af båden og gik på vandet hen til Jesus. Men da han så den stærke storm, blev han bange, og han begyndte at synke og råbte: »Herre, frels mig!«

Straks rakte Jesus hånden ud, greb fat i ham og sagde: »Du lidettroende, hvorfor tvivlede du?«

Da de kom op i båden, lagde vinden sig. Og mændene i båden kastede sig ned for ham og sagde: »Sandelig, du er Guds søn.«

Amen.

Tror du egentlig på, at Jesus går på vandet?

Sådan spurgte en minikonfirmand mig engang. Ikke skeptisk, - snarere nysgerrigt, interesseret.

Jeg svarede ja, og minikonfirmanden smilede og gik videre med sit, som tænkte hun:

Der er åbenbart undere til.

Og det er der.

Men i virkeligheden er det egentligt forunderlige ved beretningen i dag jo ikke, at Jesus går på vandet.

Han er jo Guds søn, og derfor er han - som Gud - herre over havet og søen, urdybet og mørket. Så selvfølgelig kan han gå på vandet.

Nej det som for alvor er forunderligt, - det er, at Peter går på vandet.

Peter er jo et menneske, og mennesker går ikke på vandet.

Vi går i vandet, og det er noget helt andet.

Ikke desto mindre går Peter på vandet i dag.

Og det gør vi andre også.

Hver eneste dag.

Ikke fordi vi er specielt kloge eller gode eller tror på os selv eller tror meget på Gud.

Vi er tit lidettroende, sådan som Peter.

Nej, vi går på vandet, fordi Vor Herre går der sammen med os og griber os når vi falder i og falder igennem.

Præcist derfor – fordi det ikke er os selv og vores egen tro, der skal bære, men Gud. Og det gør Han. Derfor går vi på vandet.

Det er et under. Underfuldt og forunderligt.

Det skal prædikenen i dag handle om.

Men lad os begynde et andet sted.

Vi kender udtrykket 'at gå på vandet'

Undertiden bruges det positivt i betydningen 'man klarer alle vanskeligheder', - al modstand preller af på én, man har både god taktik, viden, erfaring – og så også tit en god portion held – så man går på vandet!

Men andre gange er det negativt, når vi om nogen siger 'han og hun kan gå på vandet'.

Så ser vi for os en 'fætter Højben type'. Én der nærmest skøjter gennem livet. Som altid er tilsmilet af heldet, og som ikke har sans for, at der måske er andre, der er knapt så heldige – og som desuden er overbevist om, at **når** de kan gå på vandet, så er det ene og alene på grund af alle deres egne mange fortræffeligheder

og dermed deres egen fortjeneste.

Ja, de har nærmest ret til det.

Der kommer på den måde noget overfladisk og følelseskoldt over det.

Men når Jesus i dag siger 'Kom' til Peter og Peter går på vandet, er det selvfølgelig ikke for at sige, at Peter bare skal skøjte gennem livet, - eller at han ikke kan rammes af modgang eller død, eller at han skal lukke øjnene for dem, der ikke lige går på vandet.

Tværtimod fortælles der en helt anden historie.

Disciplene ror af sted i deres båd ude på Genezerath Sø.

Pludseligt opdager de et lys som bevæger sig hen over søen, hen mod deres båd.

De bliver forskrækkede. Det ligner et spøgelse.

Men efterhånden som lyset nærmer sig, kan de se, at det er Jesus, og helt sikre bliver de, da han siger det til dem 'det er mig'. I skal ikke være bange. I skal være frimodige.

Det sunder de sig lige på, - og så siger Peter: hvis nu det er dig, Jesus, kan jeg så ikke komme ud at gå på vandet sammen med dig?

Det kan han godt, svarer Jesus og siger 'kom'.

Og man ser for sig hvordan Peter forsigtigt har løftet det ene ben ud over rælingen. Tøvende har han sat foden ned på vandet for at mærke efter – bærer det? Og da han kan mærke, at det gør det, så har han fået det andet ben med. Og så går han på vandet.

Indtil han ikke gør det længere.

For pludseligt ser han ned.

Det er mørkt, det vand og dybt. Samtidigt blæser vinden op og søen viser

tænder.

Måske er han også begyndt at se på sig selv, Peter, og at spørge – holder det her? Er jeg nu god nok? Kan jeg nu det her? Tror jeg nok?

Mon ikke hellere Jesus ville gå sammen med én af de andre disciple? Specielt hvis Jesus begynder at se dybere i Peter.

Så meget realistisk sans har Peter, at han godt ved, at det man så får at se – det er ikke alt sammen er lige rart og fint og godt.

Og hvordan er det med at få betalt huslejen? - og svigermor der er syg, og konen der går derhjemme alene og passer det hele.

Svigter Peter ikke dem ved at gå her på vandet sammen med Jesus?

Og hvorfor ville han overhovedet ud at gå på vandet – er det for at vise de andre, at *han* tør, hvor andre tier? At han kan, hvor andre tøver?

Og for at gøre bægeret fuldt, så mærker Peter også sorgen over tab.

Erkendelsen af skyld og fejlhed og svigt.

Af fallit. Ikke så meget økonomisk men menneskeligt.

Og langsomt men sikkert begynder Peter at synke. Vandet slår sammen om ham.

Det bærer ikke.

Hverken Peter eller os.

Hvorfor?

Fordi vi ikke på den måde kan bære vores liv selv.

Vi kan ikke bære vores fiaskoer og nok i virkeligheden heller ikke vores successer.

Vi kan ikke bære de domme, vi fælder over de andre. Et ord, et blik, en bortvendt ryg. Et enkelt klik på telefonen og tastaturet. Så nemt – så alt for nemt er det at såre andre.

Men tungt at bære og vi risikerer at drukne i det.

Peter troede måske han kunne bære sit liv selv.

Og at det bærende i hans liv, var ham selv.

Bare tro på dig selv. Tro på det – som han tit havde sagt til sig selv.

Hans engagement, hans enorme flid og alt det han gjorde og kunne, hans opførsel, hans præstationer. Ja, ham selv.

Det var det, han byggede på. Det var det bærende.

Det havde båret ham langt og bragt ham vidt og givet ham meget.

Men det kan ikke bære igennem.

Da alt kommer til alt, opdager han derude på Genezerath Sø, at det er alt for skrøbeligt. Alt for lidt.

Hermed ikke være sagt at selvtillid, gejst, begejstring, kampånd, tro på sig selv, tro på sagen, - at gøre og at kunne noget – at det ikke er godt.

Det er det – men for Peter og mange af os andre holder det bare ikke. Ikke i længden.

Nå, tænker I måske, - det ved vi jo godt.

Vi er klogere end Peter.

Vi ved godt at det bærende i vores liv – det er ikke de materielle ting, ikke vores CV og alt det vi gør.

Det bærende er kærligheden. Troen. Håbet. Venskaber. Sammenhold.

Det bærer.

Ja, indtil de dage hvor vi måske ikke engang har det.

Kontakten. Fællesskabet.

Det er gået i stykker.

Måske fordi vi slog det i stykker?

Måske af andre grunde.

Dage kan komme, hvor vi ikke synes, der er meget at tro på. Hvor det er svært at se en mening i noget.

Kriser står i kø – hvad er det for en tilværelse der venter, spørger de unge.

Og vi halv og helgamle må spørge os selv, hvad det lige blev til med det liv vi fik lov at låne.

Hvordan forvaltede vi det?

Mørke tanker slår sammen om os.

Man mister måske et menneske man holdt af.

Eller man opfører sig på en måde, så man umuligt tør tro på, at andre nogensinde vil have med én at gøre.

Hvad er der så at falde tilbage på – når selv det helt afgørende i ens liv – det bærende ikke er der?

Troen. Tilliden. Kærligheden. Håbet.

Da er der kun det - at falde. Og at falde og at falde.

Nåden er da at blive grebet.

Af en anden.

Af Gud.

Som Peter.

Jesus griber fat i Peter, trækker ham op, vandene skilles og Peter får igen fast grund under fødderne. Han går. Det går.

Ja, det bærer, vandet, fordi det er vor Herre, der bærer, bærer med, bærer over, bærer igennem.

Jeg hørte engang et menneske fortælle, som havde mistet et barn.

Den pågældende beskrev det netop som at falde som Peter. Dybere og længere, ned i mørket, uendeligt og uden skygge af håb eller tro på at det ville ende. Som at blive opslugt.

Men en dag stoppede det.

Det var ikke til at sige hvordan eller hvorfor. Det var bare som om én havde lagt en bund ind. Og derfra kunne den pågældende langsomt vende tilbage til livet.

Bevidstheden om og troen på at der er en bund selv i det dybeste mørke – det hjalp til at holde ud i de mørke dage – og det gav en utrolig glæde og frimodighed i de lyse dage.

Vi kan ikke, og vi skal ikke bære vores liv selv.

Der er én der bærer med.

Det kan vi stole på. Det giver håb.

I dåben lægger Gud sin grund under os i sin søn Jesus Kristus.

Han skiller vandene der slår sammen om os og løfter os op til sig og giver os del i alt det der er hans, alle dage indtil verdens ende. På trods af alt.

Gud vil os. Os mennesker, dig og mig.

Som vi er.

Frygtsomme, bekymrede, angst, glade, overmodige, forurettede, nøjeregnende, lidet troende.

Der er ikke noget eller nogen, der skal skille os fra Gud og hans kærlighed til os i Kristus Jesus.

I skabelsens morgen skiller Gud vandene og sætter urdyb, kaos og mørke på plads.

Julenat kommer han til verden i barnet i krybben, Guds søn, vor Herre.

Som lever vort liv og dør for vores skyld.

Påskemorgen rejser Gud ham af døde.

Mørket og dødens magt brydes som brød der brydes; kærligheden og lyset bryder frem.

Det er det bærende i vores liv. Han er.

Kærlighed der rækkes os, tilgivelse der griber os, det håb der opstår for os – Gud og hans søn Jesus Kristus.

Det kan vi tro. Ja, det har vi lov til at stole på. -

Det er det vi lever af.

Der er nogen vil mig.

Som regner med mig, tager mig med i deres liv.

Slår en streg over det der skilte os. Spørger om vi skal følges.

Rækker ud efter mig når jeg falder. Rejser mig når jeg ligger ned. Stopper op og giver mig af deres tid, nærvær og venlighed.

Fortjener jeg det? Nej.

Er det heldigt for mig? Ja.

Og det er mere end heldigt.

Det er et under. Underfuldt og forunderligt.

At gå på vandet.

Det er evangeliet til Peter og til os i dag, der kæmper herude på vandet og som ustandseligt falder i. –

Vi og vores liv er i Guds hånd – så kan det ikke gå helt galt.

Stol trygt på det. Amen.

Kilde

Manuskript modtaget fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

4. søndag efter helligtrekonger, Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/tine-lindhardts-praediken-4-soendag-efter-helligtrekonger>